

Anul LIX

Nr. 3.

Arad, 20 Ianuarie 1935.

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ - CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

Luptă pentru suflet

Se zice, că un cerșitor a vrut să intre într-o noapte de Paști în cea mai mare catedrală anglicană din Londra, unde, după obiceiul oficial, trebuia să asiste la serviciul Invierii, familia regală și toți demnitarii statului (printre care foarte mulți erau necredincioși, aşa cum se întâmplă și în alte părți). Biserica era înconjurată de găzzi de onoare, printre care nu putea trece nimeni fără autorizație oficială. Când cerșitorul s'a apropiat de găzzi, i s'a cerut autorizația de intrare, pe care nu putea să o aibă. Așa că nici n'a pătruns. Cerșitorul s'a întors trist acasă, pentru că n'a putut sărbători Inviera. Însă, peste noapte, Iisus în slava invierii, i s'a arătat în vis și i-a spus: „Nu mai fi trist, căci și eu am vrut de atâtea ori să mai intru în acea biserică, însă n'am putut pătrunde.. Mi s'a cerut autorizație de intrare, și ca și sine, n'am putut să o am“.

Dacă pe noi ne-ar întreba cineva, dacă noi am lăsat pe Mântuitorul să intre în suilele noastre de sigur ne-am lăuda din răspunderi că noi de demult suntem buni creștini. Dar noi ne-am lăuda în gura mare că nimeni nu este mai creștin decât noi.

Dar nu ne dăm seama cât de puțin ne interesăm de creștinismul din jurul nostru. Nu ne dăm seama ce daruri minunate am primit dela Dumnezeu și noi sau cei mai mulți dintre noi stau izolați, fără să facă și ei părțași de darurile lor pe alții. Chiar și cel mai stră-

lucit dar omenesc poartă în sine un fel de regret al adânc înrădăcinatului egoism.

Darul lui Dumnezeu în contrast cu omul este desăvârșit, prin iubirea din care a luat naștere.

Total a fost fraged, total a fost scăldat în splendoare la facerea lumii, Dumnezeu a dăruit cu mâna largă frumusețile peste munjii înalți, peste văile adânci, peste câmpurile înținse și peste șesurile mănoase și dealurile domoale.

Mai lipsea un sigur lucru. Lipsea dragosteia și puterea de a înțelege lucrarea, opera lui Dumnezeu. Si Tatăl cel Cereșc în nemărginita sa iubire pentru om, i-a dat omului și acest dar de a înțelege și de a se bucura de lucru mânăilor Lui.

Dumnezeu i-a dat omului suflet și acest suflet își are drepturile lui. Ce este sufletul?

Sufletul este o forță dată de Dumnezeu omului pentru a putea lupta împotriva boldurilor, instincelor inferioare și pentru a se putea ridica omul la înălțimea mistică a cerului, de unde să poată călca cu pași uriași peste svârcolirile și năzuințele pământești spre veșnicie. Prin această forță ajunge omul să poată zice: „eu“, afirmând drepturile spiritului asupra materiei și ajunge să poată zice „eu“ afirmându-se ca un soldat al lui Dumnezeu.

Această forță caută ceva sigur și permanent, ceva care nu poate fi găsit aici jos și este exprimată într'una din sublimele strofe din Psalme: „Ridicat-am ochii mei la munți, de unde va veni ajutorul meu“. Adică la înălțimi.

Este la mintea oricui că nu înțelege Psalmistul, că s-ar deplasa în muntele să-l ajute. La înălțimi „Bahamot,” unde erau altarele de jertfă și de rugă, unde se credea — în naiva și plăcutea imaginație primiliivă — că locuiesc Dumnezeu.

Această forță prin libera sa hotărâre trebuie să fie alui Dumnezeu. Nu ajunge că prin natura sa susținutul este divin, ci trebuie ca el prin voința proprie să caute a face bine, consolând, binecuvântând, salvând.

Noi cerem ca părinții să-și unească consolările, binecuvântările lor părintești cu ale Bisericii, cu profesorii de asemenea iar alte tagme la fel să se înroleze în falanga luptătorilor pentru drepturile susținutului. Cerem să ne ajute laicii a pregăti pe oameni pentru mantuire, să-i aducă pe cei renitenți la biserică spre a-i putea noi binecuvânta și salve, să ne descoperă pe cei vrăjmași, ca să-i putem noi păstorii îmblânzi, să spere interesele creștinești acolo unde ele sunt amenințate.

Cuvânlul unui laic trebuie și el să răsune, în loc de rănire să ducă consolare, să înfrângăscă în loc să distrame.

Dacă n'ar fi susținutul, n'am cere altalea jertfe, dacă n'ar fi susținutul, noi nu ne-am aminti de faptele din copilarie până azi. O elevă a liceului de fete din Câmpina scrie în revista: „Lumina adevărului” pe Ianuarie 1933 că existența însușirii de a ne reaminti faptele trecutului, ne face răspunzători de faptele noastre.

Dar existența acestei minunate însușiri a susținutului nostru, ne face responsabili ea înșăsi de acțiunile noastre. Dacă, uitând veșnic, tot ce am făcut cu o clipă mai înainte, n'am face decât ce ne dictează judecata momentană, săvârșind tot ce ne-ar trece prin minte, sără să slim decât în acea clipă. Dacă am ridică mâna chiar asupra fratelui pe care nu l-am recunoaște și am uitat imediat crima săptuită, înseamnă că actele noastre n'ar fi decât instincțe, nejudecate de o rațiune, inconștiente, n'am fi decât animale, sără nici o răspundere.

Dar fiindcă noi săvârşim fapte cu o judecata calculată, și ne dăm seama de urmările lor, trebuie să recunoaștem că avem în noi

ceva permanent, susținutul, care își cere drepturile sale.

În fața acestui adevăr, noi conducătorii bisericii suntem datori cu toată țaria să slăgăm tuturor fiilor neamului, dar mai ales intelectualilor: dați susținutului drepturile sale! Nu lăsați susținutele voastre pradă comorilor trecătoare!

Să ne dăm seama de ceeace zice Sf. Pavel către Romani: „Că de viețuji după trup vești muri, iar de vești omori cu Duhul faptele trupului, vești și vii”. (Rom. 8 v. 13).

Dacă am întreba un intelectual de azi cât a dat pentru susținut din avereă căștiligătă în România Mare, răspunsul lui ar fi mai mult ca sigur acesta: „mi-am făcut casă, mi-am cumpărat pământ, plătesc dări, deci îmi fac datoria”.

Asemenea cuvinte credem că nu pot mulțumi pe nimeni și mai puțin pe cei cari le rostesc. Când cineva șiie să cheltuiască pentru ospeje sume însemnante, și să facă risipă în alle privințe, acela nu se mai gândește că noi avem sfânta biserică lipsită de multe lucruri trebuințioase. Cine mai dăruiește bisericii un pământ, o icoană, un prapor? Rar se mai găsesc dăruitori. Toți ar vrea să scape de dări către biserică, toți vroiesc ușurare, dar nimici nu se întreabă: oare biserică aceasta cu ce-și crește preoții ei? Oare școala de pregătire a preoților nu are ea trebuință multă? Oare o biserică din centrul, nu are ea nevoie de o pictură frumoasă? Oare preoții nu au nevoie de odădii? Oare altarele sfinte cine le înfrumusețează? Si Doamne, câte întrebări de acestea se pot pune!!

Să ne dăm seama că ni s'a împușnat bogăția susținutului. Nimic nu-i place mai mult susținutului nostru decât neîncetata schimbare, dar care nu cere jertfe. Monotonia îl apasă, îl amăriște și îi lămpește gustul de viață.

Nu nevoile materiale singure îl gonesc pe om înainte, ci mai ales trebuințele susținutului sunt forțele cari îl mână pe om spre schimbare și prin schimbare la progres. Dar oare nu auzim pe mulți: am dori ca în biserică să fie o cântare mai frumoasă, dar oare nu auzim pe mulți că ar dori să vadă pe preoți

muncind după cerințele vremii? Cercetați și veți vedea că toți aceștia un ban nu jertfesc pentru suflet, dar critică. Ei doresc progresul dar fără jertfa lor!

Câți oameni ajunși peste noapte la avere se plătesc acum de aceeașă situație. Ei se satură să privească acelaș cer senin și aceeașă grădină frumoasă. Oamenii dela nord își reîmprospătează sufletul cu panoramele naturale ale sudului, iar cei dela miazăzi doresc să se delecteze în frumusețile aspre ale Nordului.

Apusenii merg spre orientul magic, iar cei dela răsărit sunt atrași de mirajul culturii dela Soare-apune.

Celce știe puțin, vrea să știe mult, cel sărac vrea să fie bogat. Scurt zis, omenirea ne face impresia unui furnicar în neconitență mișcare și luptă. Omul, care stă pe loc și nu-și poate schimba condițiunile fie cât de avantajoase atât materiale cât și sufletești, se simțește ca pasarea închisă în colivie, fie ea chiar de aur și provăzulă cu toate bunătățile

Dar este evident că dacă dorul acesta neastămpărat de a merge înainte formează înțelesul și dulceața vieții omenești, tot acest dor constituie în acelaș timp și geulataea și amărăciunea ei. Drumul, care ne cheamă cu o putere irezistibilă să mergem înainte pe el, nu este până în sfârșit neted și semănăt cu flori, dimpotrivă se aseamănă cu un lanț din care cele mai multe verigi sunt clipe de desamărire, de durere și de disperare; în calea vieții sunt multe prăpastii de trecut și multe suferințe de îndurat. Acest paradox, acest conflict felurit, cu care ne întămpină viața acum-acum e în stare să oprească pe loc firile slabe, voințele lâncezite și mințile, cari nu au destul lumină.

In felul acesta în fiecare dintre noi începe să se miște un mic filosof, care întrebă ce vrea acest amestecizar de lumină și întuneric în viața noastră. De unde răul și binele, seninul și furtuna se alternează așa repede. Si unii se resemnează blâstemând soarta și aşezându-și tristețea permanentă pe față. Alii sunt scârbiți văzând în lumea aceasta numai nedreptăți și imperfecțiuni. Si cei de al treilea rând se lasă execuțați de călăul-viață.

(Va urma)

Un episcop unit insultă ortodoxia.

De mult timp ne-am reținut să relevăm o porință condamnabilă a P. Sf. Episcop Alexandru Nicolescu al episcopiei unite de Lugoj. Prea Sfintă Sa nu s'a sfidat ca întemeiat pe Informațiile unui Schmidt și a ungurilor Veracsics și Szalay să debiteze la adresa ortodoxiei cele mai furioase injurii.

De unde va fi învățat P. Sf. Sa această metodă de evanghellizare ne spune conținutul tribulațiunilor sale pătimișe și vrednice de condamnare. P. Sf. Sa nu se ocupă de viața unui Enric al VIII-lea arătând căte soții a avut și ce a făcut cu ele, nici despre Alexandru și Cezar Borgia, ci se ocupă de ortodoxia lui Ștefan Cel Mare.

Noi nu vom îndruma pe Prea Sfintă Sa la spiritul ortodox al tatălui său ortodox, ci vom reproduce aici accentele de revoltă legată ale dlui Aurel Gociman, care în numărul din 9 Ianuarie 1935 al ziarului „Universul“ scrie între altele următoarele:

„O întâmplare a făcut să ne cadă în mâna gazeta „Sionul Românesc“, foaia oficială a diecezei greco-catolice a Lugojului. Ceeace am văzut pe prima pagină a acestei gazete, mărturism că ne-a uluit și nu ne venea să dăm crezare ochilor.

Articolul de fond al gazetei poartă titlul: „Orthodoxia românească și căstoria“, și e scris de P. S. Sa episcopul Alexandru Nicolescu al Lugojului. Iată ce scrie acest episcop român în acest articol:

„Pe cine l-ar mira cum de în biserică ortodoxă e o adevărată debandadă în materia divorțului, acela să binevoiască a celi ormaițorul fragment din opera lui Hașdeu pe care îl reproducem mal la vale. Se va vedea că această biserică decăzuse de mult dela rolul său de a propovădui morala curată a lui Hristos. N'a făcut cel puțu nimic sau aproape nimic, să se opună pe acest teren patimilor omenești.

1. După Ștefan cel Mare, domnul său Bogdan cel Chior: După Bogdan cel Chior fiul său Ștefan cel Tânăr; acesta murind fără urmași de aci înainte se joacă pe scena istoriei Moldovei o lungă tragedie de lupte între feluri și copii naturali, eșii din trupina domnească.

2. Erau mulți acei copii naturali! erau mulți căzi români strămutați din Italia și aşezăți în Dacia de la epoca decăderii anticelor moralități romane, aduse cu sine din prima patrule nisțe idei cludate asupra legămantului căsătoriei; nisțe idei pe care nu le potu sărpi în țara noastră lumină creștinismul, și care apoi, firește, deveniră cu atât mai tapene cu cât mai mult le înrădăcină deprinderea și mersul timpului.

În imperial roman din zilele lui Traian, familia era o jucările. Măritișul pierdu cu totul primitivul

caracter sacru și solemn, care-l destingea sub republika română și ajunsă a fi o însoțire „per usum”; așa și numesc legile Imperiale.

Era o simplă învolală din ambele părți, lipsită de orice consacrație civilă sau religioasă, și prin care nici unul dintre soți nu se credea îndatorat într-un mod serios.

Însă ceeace își permiteau toți români, fălindu-se cu originea lor din destrămata Romă imperială, trebuia să fi fost permis de zece, de o sută de ori mai mult românilor celor cu forță în mână, pe când unui simplu țărănu i se dădea facultatea de-a schimba femeile peste femeie, cununându-se în toate zilele, cu acela numai ca pentru nou divort să plătească vîsteriei sumă de 12 bani.

Tot atunci, vă puteți închipui sau mai bine nu vă puteți închipui, cât de întinsă cată să fi fost latitudinea principilor români în privința măritișului!

Unii din ei, bună oară Ștefan cel Mare, avură câte cinci sau șase femei legitime, cele nelegitime nu se mai numărău, imitând pe faimosul străbun Mezenate, despre care moralistul roman Zicea: s'a insurat la o mie de rânduri.

Unde demoralizațunea se pugora la o asemenea treaptă acolo ar fi comic a mai căuta mărginiri legale contra copiilor nelegali, cari formau majoritatea poporului; și de mirare numai cum de mal ființau oameni cununați după ce rezultatele cununiei pierduseră orice fel de prestigiu, posteritatea din flori deveni deopotrivă în drepturi cu acea din biserică, ba încă de mai multe ori nelegitimitatea se așeza cu mândrie pe tronul țării!

Ștefan cel Mare, Bogdan cel Chior, Ștefan cel Tânăr, fiecare din ei n'a trecut cu vederea a lăsa din parte-i mai mulți copii naturali, aruncați prin bordeele pescarilor, prin prăvăllile neguțătorilor, ba până și prin pădurile cele nestrăbătute ale Basarabiei unde locuiau celebrii prin vitejia lor Codreni și nu mai puțin celebre prin frumusețea lor Codrencele.

Trei din acei spuri — cum îl numeau vechii români — umplură un semi-secol din istoria Moldovei*.

Tabloul este trist. Nici azi poate nu stăm mai bine, cu toate aparențele contrare. Cel puțin alocarea, încheie episcopul Nicolescu.

Dece atâtă ură Sfinte Părinte?

Prin urmare pentru a lovi în ortodoxie, episcopul Nicolescu desvelește această pagină din Hașdeu, (Ooamenii mari al României; Ion-Vodă cel cumpălit. Pag. 19—21) pe cari le semnează cu numele său de episcop român și de senator de drept în parlamentul României.

Ura lui împotriva ortodoxiei e atât de mare, încât pentru a lovi în ea, sacrifică mândria sa națională. Poporul românesc e prezentat ca neam de bas-

tarzi, iar cei mai străluciți voevoză ai principatelor Românești terfeliti în noroi, cum numai un dușman îndărjit ar fi în stare să facă. Episcopul Lugojului se ascunde sub pulpana lui Hașdeu, dar la urmă își descopere adevăratele sentimente, spunând: „nici azi nu e mai bune”. Apoi semnează cu numele său de episcop și de român rândurile despre cari am vorbit.

Cititorii să judece singuri, dacă procedeul e demn de un episcop român. Stăm știații cum un arhiepiscop român a fost în stare să ne pămulască mândria națională și să pângărească memoria marilor noștri voevazi. E gestul celor ce nu ezită să afirme, că întâi sunt catolici și pe urmă români.

Părintele Nicolescu nu are dreptul să se atingă de ortodoxie, dar are tot dreptul să examineze viața regilor catolici unguri, cari își scoteau ochii dela Bela orbul până la Francisc Iosif, cu cari este de o credință. Credem că va găsi în viața lor ceeace cauță cu ochianul în viața voivozilor români a căror memorie o profanează.

Morala Pocăiților

În goana lor după plăceri trecătoare, după răsboli mulți oameni au pierdut cîntarul judecății drepte și al vieții morale, ciștite. În conștiința lui răvășită de hiena păcatului și-au dat înțâlnire toate curentele extremiste sectaro-bolșevice, toate ideile bolnave și periculoase, toate pornorile senzuale, diformând chipul lui Dumnezeu — pe om — și asemănându-l animalelor.

În acest pustiu moral, în acest desert saharian s'au aflat și suflete seteoase de cuvântul lui Dumnezeu, cărora, însă, lipsindu-le busola Duhului călăuzitor, în loc să se plece și să bea din apa cea vie săltătoare în viață vesnică, au sorbit cu nesătapa pestilențială din băloagele tuturor rătăcîrilor sectare.

Profitând de această desorientare sufletească profesă de cel minciinosul apostoli de modă nouă — cum bine i-a botezat P. S. Sa Episcopul Grigorie al Aradului — s'au ivit pe la răspăutii, și cu evante de demagogie ieftină îmbrobodite în haina celui mai sfânt și atrăgător adevăr, pescuiau sufletele rătăcite în valurile acestel mări invigorite.

Acest proces de desagregare sufletească — într-o vreme când datoria supremă a oricărui Român conștient era de a lucra din răspunderi la consolidarea unității naționale a acestui Neam, care numai decurând și-a scuturat jugul robiei milenare — nu poate lăsa indiferent nici Statul, dar nici Biserica. Biserica are datoria de a predica prin cuvânt și faptă cu vreme și fără vreme, Evanghelia Mărturorul, și a demasca pe impostori și pe profitori sublimelor jerife depuse de cel 800.000 de eroi pe altarul neamului. Statul și încumbă datoria de a seconda Biserica în acțiunea

el misiunăriștă, acțiune ce are de scop regenerarea morală a acestui Neam. Are datoria de a o apăra împotriva acelora cari dau asalt împotriva acestei Cetăți sfinte care a conservat în decursul veacurilor sufletul românesc și toate comorile strămoșești.

Iar când săgețile otrăvite se îndreaptă cu același putere deopotrivă în contra Bisericii și a Statului, atunci aceasta din urmă, să dea mâna cu zea dintâi pentru a face front comun, contra acelora cari vor să dăojuască deasupra ruinelor acestor două cetăți sfinte: a lui Dumnezeu și a Neamului. Diferitele guverne succedate dela Unire încocace, sub pretextul libertății de conștiință au acordat liberul exercițiu sectelor cu tendințe pronunțat centrifugale, antimonahice și anti-naționale. Sub învelișul libertății de conștiință, garantată de Constituția noastră, unele secte duc o luptă surdă de minare și distrugere, a temelilor Bisericii și Statului român așezat pe oase de luptători ortodocși români.

S'a crezut și se mai crede și azi — chiar de aceia cari stau la frontea piramidei statului — că mișcarea sectară are la bază o tendință, un dor de reinvențare morală, de înlătre a vieții spirituale. — Faptele dovedesc însă contrariul. S'a dovedit și se devedește zilnic că totul este numai fătărnicie. Formulele salvatoare, spirituale svârșite în ochii mulțimii credule, sunt numai culse, în dosul cărori își fac mendrele farsorii și profitorii prostiștilor, lupilor îmbrăcați în cele mai autentice piele de oaie.

Aceștia răstămâcănd covințele Scripturii, „lești din mijlocul lor și vă osebiți și de ce este necurat să nu vă atingeți și eu vă volu primi la mine — zice Domnul” (II Cor. 6. 17), aruncă praf în ochii mulțimii leșne credule, pentru ca să nu vadă spurcăciunea sufletului lor și nici mocirile în cari se tăvălesc. Îndeamnă mulțimile să nu se atingă de necurății în vreme ce ei își vâră mânile până la cot în vasul tuturoror fărădelegilor și necurăților.

Predică lomii să nu bea și el, predicatorul baptist Mihu din Seliște, jud. Arad, doarme tun de beat cu sticla largă pat. Predică cinstea, și el predicator baptist — proprietar de moară cu soția — din Saravale îndeamnă servitorii să ia câte o mână de semințe din fiecare sac — ca apoi seara să vadă cu mulțumire câte 2—3 saci plini de semințe forate dela bieți și răni. Predică castitatea și cinstea familiară și el Gheorghe Popescu, predicator din Nerău, necinstește pe Maria, fica baptistului Fisan din Nerău, se căsătoresc cu ea și are 2 copii, ca apoi să se desycopere că este căsătorit legal cu alta din Făget; că a comis nenumărate excrocherii, furturi ca un adevărat bandit, că a dezertat din armată, că a falsificat extrăsul de naștere schimbându-și numele, iar în urma denunțului soției legiuite să fie arestat, condamnat de către Tribunalul din Lugoj și aruncat în fundul temniței.

Predică dragostea deaproapelui și fraternitatea evanghelică, ca apoi el „fratele” Partenie Fanu din Pesac să ia pe „sora” Ana femeia lui Marcov Milau din Pesac și să plece la Timișoara și să păcătulască împreună.

Ar fi prea lung pomelnicul fărădelegilor sectare baptiste, nazarene, pocălțe, etc.. dacă l-ași aminti întreg. Nu pot închela, însă, fără a aminti un caz de pereacurie săvârșită de către căpetenia nazarenilor pocălți din Saravale, județul Timiș-Torontal. Este vorba de Gheorghe Matei, comerciant, predicator nazarean în vîrstă de 51 ani, văduv. Intr-o zi după masă, zelosul predicator pleacă în călătorie, misiună și ajunge în gara Periam. Aici un cunoscut îl întrebă unde călătoreste. Predicatorul vădăt încurcat băjbând cuvinte fără sens, nu precizează telul călătoriei; „Voi vede. Poate că la Arad, ori la Timișoara poate că la Sâncioana-Mare ori la Jimbolia, la niște comercianți”. Cu o hîi spre toate punctele cardinale pe furș se urcă în trenul spre Jimbolia având grije și nu fie văzut de „cunoscutul” său. Trenul Arad Nerău pleacă din gara Periam spre Lovrin. Aici cunoscutul pe cine întâlneste în gară, pe Predicatorul care încă nu-și fixase obiectivul și locul călătoriei. Cu aceleași apucături sectare urcă în trenul spre Jimbolia, unde deasemeni are ghinionul să se întâlnească cu cunoscutul său. În ziua ora 10 din noapte cunoscutul îl întrebă unde sălășoilește peste noapte, și dacă nu cumva dorește să la cameră comună la hotel spre a ieși mai leftin. Predicatorul tot atât de încurcat ca și la Perlam răspunde: „Nu mă duc la hotel am ceva prieten comercial și mă duc la el”. S'au despărțit. „Cunoscutul” a poposit la hotelul „Dacia” Jimbolia, pe corridorul hotelului pe cine întâlneste ieșind din camera nr. 7, pe predicatorul Gh. Matei, „Păl cum și dta fusești aici în hotel” — îl întrebă „cunoscutul”. Zăpădit predicatorul răspunde: „Da pentru că nu am aflat pe prietenul meu”. După ce cunoscutul își făcu toaleta coborî treptele hotelului spre ieșire. Întâlnind pe femeia ce curățea camerile o întrebă „Vecinul din camera 7 pleacă?” — „Da” răspunse madama! „Dânsul pleacă dar doamna încă mai este în cameră”. — Cum? Doamna? Care Doamnă? Dânsul a venit cu vre-o doamnă? Întrebă complet nedumerit „cunoscutul”. — „Da, aseară a venit cu o femeie îmbrăcată în haine negre țărănești, și dânsa a rămas încă în cameră” răspunse bănultzor femeia.

Predicatorul Gh. Matei, Vineri dimineață a plătit camera 7 a hotelului „Dacia” din Jimbolia, și a plecat contionându-și călătoria misiunăriștă, căutându-și prietenii și întâlnindu-și prietenele!

Predicatorul Gh. Matei, de 51 ani, tată și bunic socrul Dlei Matei, fost profesor la Gimnaziul de Stat din Sâncioana-Mare, și conducător spiritual a 30 suflete sectare nazarene din Saravale a plecat să pre-

dice cu cuvântul Evanghelia Domnului Iisus, iar cu fapta păcatului preacurviel, cel mai scârboș păcat pe care îl poate săvârși un om. În fața unei astfel de fapte murdare nu-mi pot reține strigătul de revoltă repetând cuvintele sf. „Apostol Iacob care zice: „Preacurvarilor Nu știi oare că prietenia lumii este dușmanie față de Dumnezeu..” (Iacob 4, 4).

Preacurvarilor nu știi că „trupul nu este pentru curvie ci pentru Domnul” — stîngă dumnezeiescul Pavel. (I. Cor. 6:13). — Preacurvarilor nu știi că „plata păcatului este moartea” (Rom. 6:23 și Iacob 1, 15), și că „Dumnezeu este foc mistitor” (Evrei, 12, 29), și că pentru păcatul vostru vă așteaptă „judecata înfricoșată” și „iuțimea focului” care vă va arde și mistul (Evrei 10, 27).

Preacurvarilor gândiți-vă că „înfricoșat lucru este să cădem în mâinile Dumnezeului celui viu” la înfricoșata judecată (Evrei 10, 31).

Iată cine sunt predicatorii sectari. Lor îi se potrivesc cuvintele sf. ap. Pavel: „Tu, însărcinat, care înveți pe atul, pe tine nu te înveți! Tu predici să nu furi — și tu furi! Tu zici să nu curvești — și tu curvești... Tu care te lauzi cu legea, îl necinstești pe Dumnezeu, prin călcarea legii!” (Romani, 2:21-23).

Preacurvarilor, luați aminte la cuvintele Scripturii care zice că „cine păcătuiește este al diavolului” (I. Ioan 3, 8), Dacă tu, predicator nazarean, preacurvar și păcătos, ești al diavolului, cum mai îndrăsnești să stal în fruntea celor 30 suflete slabe, amăgite de tine, să le predici pe Iisus și Evanghelia Lui?? În loc să zici zilnic cu sf. ap. Pavel: „Ticălos om sunt eu! Cine mă va măntui de trupul morții acesteia?” (Rom. 7, 24), și să predici „să lăpădăm lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm cu armele lumii” (Rom. 13, 11), tu predicator pocălit (cu vorba) slujești pânzecelui (Rom. 16, 18. Filipeni 3, 19), și poftelor trupului și ale ochilor (I. Ioan 2, 16) și femeilor pierdute.

Sărmane suflete din Saravale! În ce mâini sacre legă ați incredințat voi corabia sufletului vostru, mântuirea voastră! Mă rog lui Iisus pentru voi și pentru întoarcerea voastră la biserică strămoșească, și zic cu sf. apostol Pavel: „O de sărătă de tot cel ce vă prostesc pe voi” (Galateni 5, 12). Duceți-vă la Jimbolia și vedeți că acela care pe voi vă învață să nu furăți și să nu preacurviți — fură sufletele voastre și le lipsește de fericirea veșnică, — el preacurvește în întunericul camerelor din hotel.

Fraților! nu mai ascultați de profetii celor minciunosi! Părăsiți-i „Ești din mijlocul lor și vă oseblți și de ce este necurat să nu vă atingeți — zice Domnul” (II. Cor. 6, 17).

Venit suflete truditel! Venit la Iisus! Venit la Biserică voastră strămoșească, la mama voastră aderărată, care și pentru voi se roagă cum să rugat pentru moș-strămoșii voștri! Venit!.. venit!..

Gk. Cotoșman.

INFORMATIUNI

Zece ani în slujba Bisericii și neamului. La sfârșitul anului 1934, s-au împlinit 10 ani dela înființarea Academiei Teologice din Cluj. Cu acest prilej fericită părintele Arh'diacon Dr. Ioan Vască a scos o carte comemorativă, în care arată toate peripețiile și ostenelele P. S. Sale Episcopului Nicolae pentru realizarea acelui deziderat care era înființarea Academiei Teologice în Cluj. Cartea voluminoasă bine îngrijită cuprinde bucați prețioase din lucrările profesorilor acelei școli, vorbirile foștilor miniștri de Culte, lăunute în legătură cu înființarea acelei Academii. Apoi biografii și portretele celor care au contribuit și munesc și azi în această instituție.

Schimbări de religie la Timișoara. Zilele acestea oficial stării civile a municipiului a întocmit o interesantă statistică, cu privire la persoanele care și-au schimbat religia. Schimbările de religie s-au întâmplat în majoritatea cazurilor, în urma căsătoriilor.

În cursul anului 1934, 104 persoane din orașul nostru au schimbat religie. În ordinea procentuală aceștia au trecut la următoarele religii: romano-catolică, baptistă, reformată, ortodoxă-română și mozaică.

Jubileul organului Foia Diecezană din Caransebeș. Împlinirea unui jumătate din veac din viața organului „Foia Diecezană” din Caransebeș, este un moment de importanță pentru presa noastră din Ardeal, Crișana și Banat. Cu deosebire presa noastră bisericăscă care a luptat cu săracia, de multe ori cu indolență și atacurile cari ne loveau din partea dușmanilor ce ne subjugau. Această presă s-a putut susține numai grație muncii desinteresate a făuritorilor ei și a preținelor.

Între aceste organe de presă, se numără și Foia Diecezană din Caransebeș, care a fost pentru eparhia Caransebeșului farul și lumina ortodoxismului românesc.

Ea a propovădut vreme de 50 ani cuvântul evangheliei lui Hristos, ne-a păstrat scrișul românesc în vremuri de suferințe și a dus măngăere în casele preoților și eparchiilor lor. Foia Diecezană, împreună cu celelalte organe eparhiale au fost oglinda aspirațiunilor noastre seculare și ecoul opiniei publice românești, care cerea dreptate și libertate.

Cu prilejul împlinirii de 50 ani, Foia Diecezană a apărut în număr festiv, cu material selecționat și bine scris. Articolii sunt de: P. S. Sa, Episcopul Vasile, de consilierul N. Cornean, redactor, deputat Dr. C. Cornean, consilierul Anețu și Moaca, etc.

Dorim ca „Foia Diecezană” să realizeze și în viitor progrese folosite pentru Biserică și neamul nostru.

Ortodoxia românească în Roma. Părintele Alexandru Sevoznicov misionar al arhiepiscopiei Chișinăului, în-

Între cu câteva luni a fost trimis ca bursier la Institutul oriental din Roma. Prea Cucerincia Sa cu aprobația părintelui arhimandrit Simeon, parchul capelei ortodoxe ruse din Roma, a oficiat sf. Liturghie în limba română și grecească la Crăciun și Anul Nou în capela rusă. La serviciul divin au participat consulul român și mulți profesori.

La Bobotează părintele Scovoznicov a slujit în localul academiei române din Roma.

A hinăritul. De preotul Alexandru Popa din Lîsa—Făgăraș. Un volum de 280 pagini, tipărit pe hârtie bonă cu prețul de 100 lei.

Dintre toate ocupățiunile laterale ale omului, nici una nu este așa de frumoasă, nobilă și folositoare, ca albinăritul. Această îndeletnicire poate fi îmbrățișată de preoți, învățători, funcționari, meseriași, agricultori, etc., servindu-le ca un bogat lisor de venit. Ne plângem că veniturile nu ne acopăr cheltuielile, fără să ne gândim că alte ocupații laterale, cum este albinăritul, care pot acoperi multe lipsuri.

Tara noastră este plină de arbori, plante, flori, care toate oferă un teren prielnic pentru albinărit. Recomandăm cu plăcere lucrarea părintelui Popa, care ne indică în mod plastic, cum să facem albinărit. Se capătă la autor în Lîsa j. Făgăraș.

Bibliografie.

Dr. Grigorie Gh. Comșa Episcopul Aradului: *Haina de Nuntă. Predică misionare Arad 1935*. Pagini 112. Prețul 50 Lei.

Literatura noastră predicatorială se îmbogățește prin această nouă lucrare a P. Sf. Episcop Grigorie cu o carte de netăgăduită actualitate. Cele 22 predică eschatologice se disting prin planul precis al temelor, prin argumente din Sf. Scriptură și Sf. Părinti și prin o limbă curgătoare și plină de accente arhalice asemenea celor din Cazanii.

Din vremea Predicilor lui Antim Ivireanu și Ilie Minlat, nu au mai apărut la noi predici despre grija de suflet, scopul omului, Păcatul, Prețul timpului, judecata din urmă, despre raiu, iad, învierea morților, viața de veci etc.

Volumul acesta conține o parte din predicile misionare, rostite de P. Sf. Episcopul Grigorie în călătoriile sale duhovnicești. Este presărat cu pildiile din viață, care au făcut o puternică impresie asupra credincioșilor care le-au ascultat cu plăcere.

Biblioteca fiecărui preot trebuie să facă loc de cînste acestelui cărti.

Comunicat

Nr. 8100—1934.

Slăntul Sinod cu adresa Nr. 1797—1934, Ne comunică următorul ordin circular dat de Onor. Minister al Apărării Naționale:

„Mio. Apărării Naționale fiind sesizat că prescriptiunile ordinelor privitoare la educația religioasă

morală a ostașilor, nu sunt respectate întocmai, se ordonă următoarele:

— Comandamentele vor lua măsuri ca nevoile sufletești ale ostașilor să fie la timp satisfăcute, pentru a nu prinde teren curentele subverzive religioase și politice și prin aceasta a se slabî disciplina militară.

— În zilele de Dumineci și marile sărbători religioase, comandanții de unități sunt obligați să transmită soldații la sf. biserică, conduși — pe cât posibil — de unul dintre comandanții superiori cu cari au fost în timpul săptămânii la instrucție, pentru a aceștia să vadă în superiorilor lor frumoasele calități sufletești ale strămoșilor.

— Pe timpul serviciului divin din Dumineci și marile sărbători religioase (între orele 9—12 dim.) este oprită și se face inspecții sau a puțne soldați la diferite servicii pentru nevoile corpului, afară de bucațiile și posturile de pază în cazarmă.

— Deasemenea este cu desăvârșire interzis comisiilor de recrutare sau de control militar al celor lăsați la vatră, de a lucra în zilele de Dumineci și marile sărbători religioase, deoarece prin aceasta puțne pe drumuri sate întregi, turburând sănătatea zilelor și jignind sentimentul religios al credincioșilor.

— Prevederile acestui ordin, privesc trupa în termen.

Instrucția premilitară, nu încă în cadrele acestui ordin.”

Comunicând acest ordin, îndatorăm pe toți Prea Cucerincii protopopi și Cucerincii Preoți din cuprinsul acestei Eparhii, să vegheze la aplicarea lui de unitățile militare din parohiile lor; iar în caz de abateră să ne aducă la cunoștință numele comandanților militari, ce nu îl-au respectat și împrejurarea când a avut loc nerespectarea numitului ordin.

Totodată îndatorăm pe preoții, cari au în enoria lor unități militare fără preot militar, să îndeplinească toate cerințele religioase ale acestor unități.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Decembrie 1934.

ss. † Grigorie
Episcop.

Sfânta Episcopie Ortodoxă Română a Aradului.

Nr. 7836/1934.

Comunicat

Slăntul Sinod, cu adresa Nr. 1483/1934 ne comunică următoarele: „Prea Sfințite, Cu frâjească dragoste avem onoare a Vă aduce la cunoștință, că Sf. Sinod, în ședința sa dela 26 Noembrie a. c., ocupându-se cu problema îngrijorătoare a scăderii populației

prin lipsa de copii, din cuprinsul Banatului, fapt de care s-a mesurat chiar M. S. Regele, a hotărât a vă ruga să binevoiți să lua măsuri ca această problemă să fie studiată la fața locului de comisiuni formate de delegații P. Sf. Voastre și ai autorităților civile locale, spre a se vedea de unde provine răul.

Despre cele aflate de aceste comisiuni mixte, împreună cu propunerile ce le veți găsi necesare, veți înștiința Sfântul Sinod spre a aviza la măsurile pentru remedierea acestui rău social.

Primit, Vă rugăm, Prea Sfințite, ale Noastre întru Hristos frățești îmbrățișeri.

În consecință dispunem, ca în fiecare parohie să se constituie o comisie constatătoare din toți preoții locali, învățătorul director, medicul (dacă este), notarul, primarul și doi membri din Consiliul parohial.

Comisia se va ocupa cu problema scăderii populației prin lipsa de copii, respectiv va stabili cauzele acestei scăderi.

Comisia se va întâlni sub președinția preotului conducător de oficiu parohial. Acest drept revine protopopului acolo, unde este protopop în localitate.

Răzultatul constatarilor se va cuprinde într-un proces-verbal lăsat de toți membrii comisiei și se va înainta acel prin oficiul protopopesc, care în raportul său către Consiliul eparhial va rezuma pe scurt constataările făcute în protopopiatul de sub conducerea sa.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Decembrie 1934.

ss. f Grigorie
Episcop.

Nr. 7830—1934.

Comunicat.

Onoratul Minister al Cultelor și Artelor, cu adresa Nr. 188.329/18.683/1934 ne înaintază circulara Comitetului Central pentru organizarea și fuzării și vânzării timbrelor benevoli anti-Tuberculos și anti-Canceros de următorul cuprins:

„Circulară. Cunoaștem cu toții îngrozitoarele ravagiile făcute în toate păturile sociale de tuberculoză și cancer. Statisticile oficiale arată enormă întindere pe tot teritoriul țării a acestor necruțătoare maladii, întindere care este datorită numai lipsei de fonduri necesare pentru profilaxia lor.

Statul a făcut tot ceea ce a putut în marginile cifrelor bugetare. A lipsit însă, din nefericire, activitatea inițiativei particulare care, lucrând alături de stat, să complecteze lipsa acestor fonduri.

„Societatea pentru profilaxia tuberculozelor“ sub președinția d-lui Dr. Costinescu, Ministrul

Sănătății și „Asociația română contra cancerului“, sub președinția d-lui profesor Dr. Daniil persoane juridice pentru aducea la înndeplinire a frumosului scop urmărit, au emis, cu aprobatia Ministerului de Finanțe sub No. 405.373/1934 și acel al Sănătății cu No. 131.306/1934 timbre benevoli cu denumirea timbrul „anti-Tuberculos“ și timbrul „anti-Canceros“.

Atari timbre și pentru același scop, au existat și există încă de multă vreme aproape în toate țările; acolo însă inițiativa particulară este aceea care, lucrând intens, adună fondurile necesare venind efectiv în ajutorul bolnavilor și profilaxiei acestor maladii.

Și la noi în țară, înănd seamă de forurile cele mai competente, care conduc aceste societăți, savanți cu renume mondial, trebuie ca această inițiativă particulară să intre în activitate, mai ales că nu există cetățean care să nu cunoască ravagiile făcute de tuberculoză și cancer.

În toate colțurile țării se ridică strigăte de ajutor; citim zilnic în ziare apeluri ale părinților săraci împovărați de copii cu toți bolnavii de tuberculoză sau cancer, neavând nici bani necesari a se căuta, și nici măcar hrana necesară. Si totuși, stăm cu brațele încrucișate căci din cauza prea marei întinderi acestor maladii și a lipsei de fonduri, sanatorii etc. nici societățile susăratate, nici statul nu le poate fi de ajutor.

Pentru aceste considerațuni, aceste societăți au nevoie de concursul întregului aparat de stat, prin care să se poată stimula inițiativa particulară.

Caracterul acestor timbre este benevol. Vă rugăm ca prin organele subordine și D-Voastră personal, să faceți astfel, ca publicul cu care oficiul D-Voastră vine în contact, să fie convins de însemnatatea operei sociale, la care se lucrează și să primească aplicarea acestor timbre, pe actele ce sunt în competență serviciului D-Voastră“.

Comunicând această circulară, invităm pe toți Prea Cucernicil protopopi și Cucernicil Preoți, să dea tot concursul necesar, delegaților, cari se vor prezenta pentru difuzarea și vânzarea acestor timbre, spre a contribui la cea mai mare operă socială care s-a înființat vreodată.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 31 Decembrie 1934.

ss. GRIGORIE,
Episcop.